



ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ



«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἄπ. 1,10)

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΙΘ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 852 ²	Α' Στάσις τῶν Χαιρετισμῶν 22 Μαρτίου 2013 (2002)	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος Ν. Καντιώτης
--	---	---

Ὑψος – βάθος

«Χαῖρε, ὕψος δυσανάβατον ἀνθρωπίνοις λογισμοῖς·
χαῖρε, βάθος δυσθεώρητον καὶ ἀγγέλων ὀφθαλμοῖς»
(Ἀκάθ. ὕμν. Α3)

Ο Ἀκάθιστος ὕμνος, ἀγαπητοί μου, εἶνε ἡ **ἀνάπτυξις τοῦ πρώτου ἐκείνου «Χαῖρε»**, ποὺ ἀκούστηκε ὅταν ὁ ἀρχάγγελος Γαβριὴλ ἔφερε τὸ οὐράνιο μήνυμα, ὅτι ἡ ταπεινὴ Παρθέ- νος τῆς Ναζαρετ θὰ γεννήσῃ τὸν Σωτῆρα τοῦ κόσμου (Λουκ. 1,28-29). Ἐκεῖνο τὸ «Χαῖρε» ἐπαναλαμβάνεται 144 φορές, καὶ εἶνε οἱ Χαιρετισμοὶ μία ὠραία ἀνθοδέσμη ἀπὸ 144 εὐωδέστατα ἄνθη.

Ἐνα **ζευγὸς ἀπὸ τὰ ἄνθη** αὐτὰ θὰ σᾶς προσ- φέρω. Εἶνε αὐτὸ ποὺ ἀκούσατε· «Χαῖρε, ὕψος δυσανάβατον ἀνθρωπίνοις λογισμοῖς· χαῖρε, βάθος δυσθεώρητον καὶ ἀγγέλων ὀφθαλμοῖς».

Ἐδῶ ὁ ποιητὴς παίρνει μία εἰκόνα. Ὅμιλεῖ γιὰ **ὕψος**. Ὑπάρχει φυσικὸ ὕψος, καὶ πνευματι- κὸ ὕψος. **Φυσικὸ ὕψος** ἔχουν λόγου χάριν οἱ οἰκοδομές. Ἀλλὰ τί εἶνε τὰ ὕψη αὐτὰ ἐμπρὸς στὰ φυσικὰ ὕψη τῶν βουνῶν; Στὴν Ἑλλάδα ὑ- ψηλότερο βουνὸ εἶνε ὁ Ὄλυμπος, στὴν Εὐρώ- πη οἱ Ἄλπεις, καὶ στὴν Ἀσία ὑψηλότερο βου- νὸ τοῦ κόσμου εἶνε τὰ Ἰμαλάια. Ὑψη μεγάλα, τρεῖς χιλιάδες, πέντε χιλιάδες, ἕξι χιλιάδες, ἑννέα μέχρι ἐνιάμισυ χιλιάδες μέτρα.

Τὸ ὕψος, κατὰ μυστηριώδη τρόπο, ἐλκύει τὸν ἄνθρωπο. Εὐχαριστεῖται ν' ἀνεβαίνει ψηλά. Πολλοὶ ἀνεβαίνουν στὸν πύργο τοῦ Ἀἴφελ, ἄλλοι προσπαθοῦν ν' ἀνεβοῦν στὴν πυραμίδα τοῦ Χέοπος, ἄλλοι στοὺς οὐρανοξύστες τῆς Νέας Ὑόρκης ποὺ φτάνουν τὰ 300-400 μέτρα. **Τὰ ὕψη ἔχουν θέλητρο**. Γι' αὐτὸ οἱ ὀρειβάτες ἀνεβαίνουν στὶς κορυφές· κάτι βρίσκουν ἐκεῖ.

Ἄλλ' ὑπάρχει καὶ τὸ **πνευματικὸ ὕψος**. Καὶ ὁ ποιητὴς τοῦ Ἀκαθίστου αὐτὸ τὸ ὕψος ὕμνει. Θέλετε τὰ οὐράνια ὕψη; Τὸ ν' ἀνεβῆτε στὸν Ὀ- λυμπο ἢ ἀλλοῦ δὲν εἶνε σπουδαῖο. Σπουδαῖο εἶνε αὐτὸ ποὺ φωνάζει ὁ ὕμνωδός· «Εἰς τὰ ὄρη, ψυχῇ, ἀρθῶμεν...» (ἀναβ. πλ. α', β). «Ὅποιος ἔχει κότσια, ἐμπρὸς γιὰ τὶς πνευματικὲς κορυφές! Μὴ ζοῦ-

με στὴν πεζότητα, γιὰτὶ «θὰ μᾶς φάῃ ὁ κάμ- πος», ποὺ λέει ὁ ποιητής. Πεζὴ εἶνε ἡ ζωὴ μας, πολὺ πεζή, ὅσο κι ἂν ζοῦμε σὲ τεχνικὸ πολιτισμὸ. Πεζὸς εἶνε ὅποιος ἔχει ταπεινὰ ἐ- λατήρια, ἐνῶ ὑψηλὸς εἶνε ὅποιος ἔχει εὐγενῆ αἰσθήματα. Ἐμπρὸς λοιπόν, καὶ θὰ σᾶς δείξω κορυφές· μία, δύο, τρεῖς, τέσσερις **κορυφές**.

● **Μία κορυφή, δύσκολη νὰ τὴν ἀνεβῆς, εἶνε ἡ ἀκτημοσύνη**. Ἐνῶ μποροῦσες νὰ ἔχῃς πλοῦτη πολλά, ἐσὺ νὰ μὴν ἔχῃς δραχμὴ· νὰ εἶσαι ἀ- κτήμων. Στὴν κορυφὴ αὐτὴ ὑπάρχει μιὰ φωτει- νὴ πινακίδα. Διαβάζετε τί λέει; «*Πώλησόν σου τὰ ὑπάρχοντα καὶ δὸς πτωχοῖς*» (Ματθ. 19,21). Ἐμπρὸς λοιπόν! Ἀλλὰ οἱ φιλάργυροι δὲν ἔχουν πόδια· μένουν στὸν κάμπο, στὴ διαφθορὰ τοῦ χρήμα- τος. Ἐδῶ ἀνεβαίνουν μόνον μεγάλες ψυχές, ὅπως οἱ ἀπόστολοι ποὺ ἄφησαν τὰ πάντα, ἢ ὅπως ὁ Μέγας Ἀντώνιος ποὺ τὰ πούλησε ὅλα καὶ τὰ *ἔδωκε πτωχοῖς*».

● Ἄλλη κορυφὴ εἶνε ἡ **παρθενία**. Παρθενία ὄχι ἀπλῶς σωματικὴ –ἔχει κι αὐτὴ κάποια ἀξία–, ἀλλὰ παρθενία προπαντὸς ψυχικὴ. Ἐδῶ ἡ ἐ- πιγραφή εἶνε· «*Τῇ ὑπερμάχῳ Στρατηγῷ*». Δυσ- πρόσιτη κορυφὴ καὶ αὐτή. Παρ' ὅλα ὅμως τὰ κηρύγματα τοῦ πανσεξουαλισμοῦ, ἡ «*ὠραιό- τητος τῆς παρθενίας*» ἐλκύει. Ἀκόλαστοι ἐδῶ δὲν ἀνεβαίνουν· τὰ πόδια τους εἶνε κολλημέ- να στὴν ἀκαθαρσία. Ἐδῶ πετοῦν σὰν ἀετοὶ οἱ σώφρονες καὶ ἐγκρατεῖς. Καὶ ὄχι μόνον οἱ ἀσκη- ταὶ τοῦ Ἁγίου Ὁρους, ἀλλὰ καὶ πολλοὶ μέσα στὸν κόσμον. Ἐμπρὸς λοιπόν, νέοι καὶ νέες, ἀ- πολαῦστε τὸ ὕψος αὐτό. Κρατῆστε ἀγνή τὴν ψυχὴ καὶ ἀγνὸ τὸ σῶμα. Ἄν μὲ τὰ φτερὰ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου ὑψωθῆτε στὴν κορυφὴ τῆς παρθενίας, θὰ δῆτε ὅτι οἱ αἰσχροὶ ἔρωτες τῆς γῆς εἶνε «*σκωλήκων βρῶμα καὶ δυσωδία*» (Νεκρ. ἀκολ., Μακαρ.).

● **Μία κορυφὴ ἡ ἀκτημοσύνη, δευτέρα ἡ παρ-**

θενία. Τρίτη κορυφή; Αυτή εΐνε ή ύψηλοτέρα όλων, θεία και ούράνιος. Έπιγραφή της εΐνε ή καινή έντολή τοϋ Ήσοϋ τοϋ Ναζωραίου, τὸ «*Άγαπάτε ἀλλήλους*» (τω. 13,34). Εΐνε ή κορυφή τής ἀπολύτου **ἀγάπης**, τὸ ὕψος τής ἀγάπης. Νά λοιπόν τρεΐς κορυφές.

● Ὑπάρχει ὁμως μία ἀκόμη κορυφή, δύσκολη και ἀπόκρημη. Εΐνε ή κορυφή τής **ταπεινώσεως**. –Μπᾶ! θά πῆτε, εΐνε κορυφή ή ταπεινώσεις; Ἄφοϋ ή λέξι «ταπεινώσεις» βγαίνει ἀπό τὸ «*τάπης*» (=χαλί) και σημαίνει κάτω, χαμηλά... Ὅπως τὸ χαλί τὸ πατᾶς, ἔτσι κι ὁ ταπεινὸς ἄνθρωπος· τὸν πατᾶνε ὄλοι, μὰ δὲ χάνει τὴν ἀξία του. Νά εΐσαι τάπης λοιπόν, νά εΐσαι ταπεινός, και τότε –ἐδῶ εΐνε τὸ σπουδαῖο– ὅποιος ταπεινώση τὸν ἑαυτὸ του, τὸν ὑψώνει ὁ Θεός! Τὸ λέει καθαρά τὸ Εὐαγγέλιο· «*Πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται, ὁ δὲ ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται*» (Λουκ. 14,14). Ὑπῆρξε ἄλλη πιὸ ταπεινή ἀπό τὴν Παναγία; Και ὁμως ὁ Χριστὸς τὴν ὕψωσε σὲ ὕψος ποὺ δυσκολεύεται ν' ἀνέβη ὁ ἀνθρώπινος λογισμὸς, σὲ «*ὑψος δυσανάβατον ἀνθρωπίνοις λογισμοῖς*».

Ἄλλὰ ή Παναγία εΐνε και «*βάθος δυσθεώρητον και ἀγγέλων ὀφθαλμοῖς*». Λίγες λέξεις και ἐπ' αὐτοῦ τοϋ μέρους τοϋ χαιρετισμοῦ.

Βάθος! Βάθος φυσικό, και βάθος πνευματικό. Ἔχει **φυσικὰ βάθη** ή γῆ. Ὑπάρχουν φάραγγια, βάραθρα και πυθμένες θαλασσῶν. Λένε οἱ φυσικοί, ὅτι στὸν Εἰρηνικὸ ὠκεανὸ εΐνε τὸ μεγαλύτερο βάθος τής θαλάσσης, 10.000 μέτρα περίπου· ἂν ἀναστρέψουμε τὰ ἴμαλία ὄρη και τὰ βυθίσουμε στὸ σημεῖο ἐκεῖνο, μόλις και μετὰ βίας ή κορυφή θ' ἀγγίξει τὸ βυθό.

Βάθος. Ὅπως ὑπάρχουν ἄνθρωποι ποὺ ἐλκύονται ἀπό τὸ ὕψος, ἔτσι ἀντιθέτως ἄλλοι **ἐλκύονται ἀπὸ τὸ βάθος**. Ἐπιστήμονες προσπαθοῦν μὲ σκάφανδρα και ὑποβρύχια νά φτάσουν βαθειά. Ἄλλὰ και τὰ καλύτερα μέσα δὲν μποροῦν νά ἐξιχνιάσουν πλήρως τὸ βυθό. Τί ὄντα ὑπάρχουν ἐκεῖ κάτω! Ἀφάνταστα, ἑκατομμύρια τῶν ἑκατομμυρίων εἶδη, ὥστε οἱ εἰδικοὶ ὠκεανογράφοι θαυμάζουν. Ἀπὸ τὸ πλῆθος αὐτὸ ἐλάχιστα μόνο φαίνονται στὴν ἐπιφάνεια. Τὰ ἄλλα βόσκουν ἀθέατα κάτω στοὺς ἀπέραντους και ἀνήλιους λειμῶνες τῶν βυθῶν.

Βάθος. Εΐνε δύσκολο κανεὶς νά ἐρευνήση τὸν θαλάσσιο βυθό; Ἄλλὰ δυσκολώτερο εΐνε, ἀγαπητοί μου, νά ἐρευνήση τὸ ἄλλο **βάθος, τὸ πνευματικό**. Ποιό εΐνε αὐτό; Εΐνε τὸ βάθος τῶν μυστηρίων. Ὅχι τῶν μυστηρίων τής φύ-

σεως, ἀλλὰ τῶν μυστηρίων τής ἀγίας μας πίστεως. Τῶν μυστηρίων, τῶν ὁποίων σύνοψις εΐνε ή ὑπεραγία Θεοτόκος. Ποιό εΐνε τὸ μυστήριό της; Πῶς μία παρθένος εΐνε και μητέρα, και πῶς μία μητέρα εΐνε και παρθένος. Πῶς ὁ Υἱὸς της εΐνε και Θεὸς και ἄνθρωπος. Βάθος μυστηρίων! Και θαυμάζοντας αὐτὸ τὸ βάθος ὁ ποιητὴς τοϋ Ἄκαθίστου λέει· «*Χαῖρε, βάθος δυσθεώρητον και ἀγγέλων ὀφθαλμοῖς*». Τὰ μάτια και τῶν ἀγγέλων ἀκόμη δὲν μποροῦν ν' ἀτενίσουν, θαμπώνονται μπροστὰ στὸ βάθος τῶν μυστηρίων αὐτῶν.

Ἀγαπητοί μου, τελείωσα. **Μάνα και παιδί** εΐνε δύο ἔννοιες σχετικές. Μάνα χωρὶς παιδί δὲν ἔννοεΐται, και παιδί χωρὶς μάνα δὲν ἔννοεΐται. Και ἂν τὸ παιδί εΐνε καλό, ὄλοι λένε· Χαρὰ στὴ μάνα ποὺ τὸ γέννησε! Ἄν ὁμως τὸ παιδί εΐνε κακοῦργος, πάλι στὴ μάνα πηγαίνει ὁ νοῦς και τὴν καταριοῦνται, ποὺ γέννησε τέτοιο φίδι και τέτοιο σκορπιό.

Μάνα – παιδί. Συνδέονται αὐτὰ τὰ δύο. Κι ὅταν στὴν Ἐκκλησία ἀκοῦμε τὴ Μητέρα, τὴν **Παναγία**, ἀμέσως τὸ μυαλό μας πάει στὸν Υἱὸ της, τὸ **Χριστό**. Δὲν θά ἦταν Παναγία, ἂν δὲν γεννοῦσε τὸ Χριστό. Γι' αὐτὸ τὴν ὕμνοῦμε. Ἄλλὰ οἱ ὀρθόδοξοι τιμοῦμε, δὲν λατρεύουμε τὴν Παναγία. Δὲν τὴν ἔχουμε Θεό. Εΐνε κι αὐτὸ μία ἀπὸ τίς πολλές διαφορές μας μὲ τοὺς φράγκους. Ἐμεῖς θεωροῦμε τὴν Παναγία «*ὑψηλοτέραν τῶν οὐρανῶν*», ἀνωτέρα ἀγγέλων και ἀρχαγγέλων, ἀλλὰ δὲν τὴν θεοποιοῦμε.

Θεὸς εΐνε ὁ Χριστὸς, και μεσίτρια σ' αὐτὸν ή Παναγία. Γι' αὐτὸ νά γνωρίζουμε τοῦτο· ὅσες ὠραῖες λέξεις, ἐπιθετα και ἐκφράσεις λέγονται στὸν Ἄκάθιστο Ὑμνο γι' αὐτὴν, ἐμμέσως ή ἀμέσως ἀνάγονται στὸν Υἱὸν της, στὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν. **Ὁ Χριστὸς εΐνε τὸ κέντρο**, τὸ Ἰἄλφα και τὸ Ἰμέγα, ὁ ἄξων ὁ ἀδαμάντινος γύρω ἀπὸ τὸν ὁποῖο στρέφεται ή ὑπεραγία Θεοτόκος και ὄλοι οἱ ἅγιοι. Ἐπομένως ὁ Χριστὸς εΐνε τὸ «*δυσανάβατον ὕψος*» και τὸ «*δυσθεώρητον βάθος*». Σ' ἐκεῖνον ἀνάγονται και αὐτά. Μαζὶ λοιπόν μὲ τὴ Μητέρα στρεφόμεθα ἀπόψε και πρὸς τὸν Υἱό, και πρὸς τὰ δύο αὐτὰ ἱερά πρόσωπα, και μὲ βαθειὰ ταπεινώσι λέμε· «*Χαῖρε, ὕψος δυσανάβατον ἀνθρωπίνοις λογισμοῖς· χαῖρε, βάθος δυσθεώρητον και ἀγγέλων ὀφθαλμοῖς*».

Ὁ δὲ Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς διὰ πρεσβειῶν τής ὑπεραγίας Θεοτόκου και πάντων τῶν ἁγίων ἄς εΐνε μετὰ πάντων ἡμῶν· ἀμήν.

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**